

Radiomedian kommentit

Sähköisen median viestintäpoliittisen ohjelman dispositio

Aloitamme jälleen sillä, kuinka tärkeänä pidämme viestintäpoliittisen ohjelman laatimista. Näemme erittäin tarpeellisena sen, että yksityistä radiotoimialaa tarkastellaan ohjelmassa kokonaisuutena käsitellen niitä tekijöitä, jotka ovat olennaisia radiotoiminnan tulevaisuuden kannalta ja jotka ovat merkittäviä radiotoiminnan toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Mielestämme radiotoimialaa koskevaksi viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteeksi ei millään mittapuulla riitä kaupallisten radioiden toimilupien myöntämismenettelyn ajanmukaistaminen. Toimilupajärjestelmän uudistaminen tai ainakin sen uudelleen tarkastelu on kiistämättä olennainen osa radiotoimialaa koskevaa poliittisen ohjelman sisältöä, mutta viestintäpoliittisen ohjelman merkitys radiotoimialalle ei saa rajoittua tähän. Uskomme ja toivomme, että radiotoimialan heikohko näkyminen nyt kommentoitavassa viestintäpoliittisen ohjelman dispositiossa johtuu aikataulusyistä, ja radiotoimialaan ja sen kannalta merkittäviin kysymyksiin tullaan paneutumaan työn edetessä.

Viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteet

Radiomedian mielestä viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteissa tulisi huomattavasti voimakkaammin näkyä radiotoimiala ja radion merkitys osana sähköistä mediaa. Haluamme nähdä, ettei kyse ole vain televisiotoimintaa koskevasta viestintäpoliittisesta ohjelmasta, jonka lomassa käsitellään myös radiota. Radio, jota suomalaiset kuuntelevat yli kolme tuntia päivittäin ja joka tavoittaa viikoittain 95 % kaikista yli 9-vuotiaista suomalaisista, on tärkeä osa suomalaista mediamaisemaa, minkä tulisi näkyä myös sähköistä mediaa koskevassa poliittisessä ohjelmassa.

Viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteiksi on asetettu muun muassa ”turvataan laatu, monipuolisuus ja kotimaisuus”. Mainitun tavoitteen kohdalla tulisi tarkastella yhtäläisesti sekä televisiota että radiota. Myös radiotoiminnan osalta on tärkeää turvata sen sisällön laatu, pyrkiä edistämään sen sisällöllistä kehitystä, monipuolisuutta ja kotimaisuutta. Radiotoiminnan kohdalla tulisi erityisesti tarkastella sitä, millä tavoin radiotoimialan edellytyksiä panostaa sisällön kehittämiseen voitaisiin parantaa. Viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteeksi tulisi asettaa monipuolisen radiotarjonnan turvaaminen.

Toiseksi tavoitteeksi on asetettu katsojasta huolehtiminen. Toivomme, että tavoitteeksi asetetaan myös kuuntelijasta huolehtiminen. Tämä on tärkeä tavoite muun muassa radiotoimilupien kokonaisuudesta päätettäessä. Liiton mielestä asetettu tavoite katsojien alueellisen tasa-arvon varmistamisesta on relevantti tavoite myös radion osalta. Etenkin arvioitaessa valtakunnallisia ja valtakunnallisiksi luokiteltuja radiotoimilupia tulisi asiaa tarkastella myös suomalaisten kuuntelijoiden alueellisen tasa-arvon näkökulmasta. Kun Suomessa on tällä hetkellä 12 valtakunnallista tai valtakunnalliseksi luokiteltavaa

radiokanavaa, kuinka moni niistä todellisuudessa on valtakunnallinen siten, että myös yksityisen radion kuuntelu isoimpien kaupunkien ulkopuolella on mahdollista.

Disposition kuudenneksi tavoitteeksi on asetettu uusien, vaihtoehtoisten jakeluteiden leviämisen edistäminen. Pidämme nopeiden laajakaistayhteyksien leviämisen edistämistä tärkeänä tavoitteena myös radiotoiminnan kannalta.

Radiomedia esittää, että viestintäpoliittisen ohjelman uudeksi tavoitteeksi asetetaan radiotoiminnan kehittäminen, toimialan kehitykselle ja taloudelliselle kasvulle suotuisan toimintaympäristön luominen. Tältä osin erittäin olennainen tekijä ovat riittävän pitkät toimilupakaudet sekä radiotoiminnan taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen, joita käsiteltäisiin omassa luvussaan.

Viestintäpoliittisen ohjelman sisältö ja rakenne

Viestintäpoliittisen ohjelman luku 12 on suunniteltu otsikoitavan ”Radiotoiminta”. Tähän lukuun ehdotetaan sisällytettävän kannanotto FM-radioiden myöntämismallista sen lisäksi, että siinä käsiteltäisiin muita radiotoiminnan kannalta olennaisia kysymyksiä. Näitä ovat digitaalisen radion kehitys ja muut radiotoiminnan positiivisen kehityksen kannalta olennaiset kysymykset.

Esitämme, että myös radiotoiminnan osalta pääkysymykset eriytetään omiin lukuihinsa. Radiotoiminta-luvun kohdalla voitaisiin omana lukunaan käsitellä radion positiivisen kehityksen kannalta olennaisia kysymyksiä. Se vastaisi tavoitteeseen: radiotoimialan kehitykselle ja taloudelliselle kasvulle suotuisan toimintaympäristön luominen. Luvussa arvioitaisiin niitä tekijöitä, joilla voitaisiin kehittää ja parantaa radiotoiminnan toimintaedellytyksiä. Radiotoiminnan kehityksen kannalta olennaista on esimerkiksi radiotoiminnan taloudellisen tilanteen turvaaminen ja sen vahvistaminen. Tässä luvussa harkittaisiin muun muassa mahdollisuuksia keventää radiomainonnan sääntelyä, kuten disposition luvun 12 kohdalla todetaan.

Luvussa 5 ”Nykyinen toimilupajärjestelmä” käsiteltäisiin radiotoiminnan nykyistä toimilupajärjestelmää ja omassa, uudessa luvussaan radiotoiminnan toimilupajärjestelmän kehittämistä ja mahdollisia uudistuksia FM-radioiden myöntämismalliksi. Tässä yhteydessä todettakoon, että Radiomedia ei näe huutokauppaa mahdollisena vaihtoehtona radion toimilupien myöntämismalliksi. Pienellä toimialalla ei ole kantokykyä ylimääräisten kustannuksien kattamiseen. Sen sijaan suhtaudumme myönteisesti nykyisen mallin edelleen kehittämiseen.

Viestintäpoliittisessa ohjelmassa olisi tärkeää tarkastella myös radiotoiminnan tulevaisuuden näkymiä, uhkia ja mahdollisuuksia. Mikä on radion rooli mediakentässä tulevaisuudessa? Tuleeko radio säilyttämään asemansa suomalaisessa mediamaaisemassa? Millainen on tulevaisuuden radio? Radion kehitysnäkymien arvioiminen sopisi luontevasti suunniteltuun lukuun 6 ”Markkinakehitys”. Luvussa voitaisiin käsitellä sekä television että radion tulevaisuuden näkymiä. Samassa yhteydessä voitaisiin pohtia, onko tulevaisuuden haasteita

käsittelevä luku tarpeen eriyttää omaksi luvukseen vai tulisiko haasteet luontevasti käsitellyksi Markkinakehitys-luvussa.

Teknistä kehitystä käsittelevässä luvussa on suunniteltu kuvattavan erityisesti radion digitalisoitumista. Tältä osin olennaista on selvittää tilannetta muualla Euroopassa, sillä tämä on merkittävin tekijä arvioitaessa suomalaisen radion digitaalista kehitystä. Tässä luvussa voitaisiin arvioida myös yleisemmin radion monikanavajakelun edistämiseen vaikuttavia tekijöitä. Tällä hetkellä radion monikanavajakeluun liittyy olennaisesti internet ja sen mahdollistama FM-lähetyksen samanaikainen ja muuttumaton lähettäminen.

Jatkotyöskentely

Lopuksi haluamme vielä tuoda esille halukkuutemme olla aktiivisesti mukana viestintäpoliittisen ohjelman jatkovalmistelussa. Yksityinen radiotoimiala kokoontuu keskustelemaan radiotoiminnan tulevaisuudesta ja kehitysnäkymistä maaliskuun lopulla. Tilaisuudessa on tarkoitus linjata tavoitteitamme ja näkemyksiämme tarkemmin viestintäpoliittisen ohjelman osalta. Toivomme, että voimme esittää täsmennetyn näkemyksemme ja kommenttimme edellä mainituista kysymyksistä tämän pohjalta vielä huhtikuun alkupuolella.

Stefan Möller
Toimitusjohtaja
Radiomedia ry
stefan.moller@radiomedia.fi
puh. 0400 50 88 77

Johanna Töyrylä
Edunvalvontapäällikkö
Radiomedia ry
johanna.toyryla@radiomedia.fi
puh. 050 377 98 36

Radiomedia ry on vuonna 1983 perustettu yksityisten radioiden etujärjestö Suomessa. Liittoon kuuluu 32 toimitusyhtiötä, joilla on yhteensä 55 radiotoimilupaa. Radiomedia ry on myös Viestinnän Keskusliiton ja Euroopan kaupallisten radioiden etujärjestön Association Of European Radios (AER) jäsen.